

Odgovor pravobraniteljice za osobe s invaliditetom dana 04. siječnja 2017. na upit novinarku **24 sata** vezano uz rješenje Vrhovnog suda kojim se potvrđuje odluka nižeg suda o sterilizaciji žene lišene poslovne sposobnosti s lakšom mentalnom retardacijom.

1. Je li taj postupak zadiranje u temeljna ljudska prava?

Svaki medicinski postupak ili intervencija uključujući i sterilizaciju, povreda je temeljnih ljudskih prava ako nije postojao dobrovoljni i informirani pristanak osobe. Konvencija o pravima osoba s invaliditetom nameće obvezu državi da osigura odgovarajuću podršku osobama s invaliditetom kako bi se poštovalo njihovo pravo da samostalno i slobodno donose odluke o bitnim pitanjima za njihov život, na temelju pune i njima razumljive i dostupne informiranosti.

2. Kakav je Vaš stav prema prisilnoj sterilizaciji?

Kao zaštitnici temeljnih ljudskih prava i sloboda osoba s invaliditetom protivimo se svakom obliku prisile u postupanju prema osobama s invaliditetom koji je nedobrovoljan, a jednako stajalište imamo i po pitanju sterilizacije. U temeljima je našeg djelovanja kontinuirano zalaganje za osobni, potpuno informirani i slobodni pristanak osoba s invaliditetom. Dakle, svaka osoba s invaliditetom ima pravo da joj na pristupačan način osiguramo potpune informacije kako bi slobodno i samostalno mogla donositi odluke. (u slučajevima osoba s intelektualnim teškoćama to pretpostavlja dostupnost informacijama u lako razumljivom obliku kao i provjeru je li osoba razumljela informaciju)

3. Je li takav postupak moralan?

S obzirom da su moralna načela sadržana u samim temeljima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, shodno tome je nemoralno svako uskraćivanje temeljnih ljudskih prava kao i svako razlikovanje u postupanju po osnovi invaliditeta ili nekog drugog obilježja.

4. Koja je alternativa za prisilnu sterilizaciju?

Alternativa sterilizaciji jednaka je u odnosu na osobe s invaliditetom kao i na sve druge osobe, a u širem smislu ističemo primarnu potrebu pravovremene i odgovarajuće edukacija o svim aspektima spolnosti i reproduktivnog zdravlja osoba s invaliditetom na njima razumljiv i pristupačan način što ovisi o vrsti invaliditeta te primjena legalnih kontracepcijskih sredstava izbor kojih će ovisiti o općem zdravstvenom stanju osobe, preporuci specijaliste te ostalim relevantnim okolnostima.

Tekst je objavljen na sljedećim mrežnim stranicama:

<http://www.24sata.hr/news/sterilizacija-zena-jedino-u-slucaju-ako-je-ugrozen-zivot-506038>

Dana 04.01.2017. Mira Pekeč Knežević zamjenica pravobraniteljice dala je intervju uredniku TV 24 sata.

Tom prigodom istaknula je stajalište pravobraniteljice koje proizlazi iz Konvencije o pravima osoba s invaliditetom te ujedno ukazala na preporuke UN Odbora o pravima osoba s invaliditetom po pitanju sterilizacije.